

חינוך לחיים

פרשת עקב

הפרשה מתחילה 'והיה עקב תשמעון'. ומובא במדרש רבה בתחילת הפרשה 'הלכה אדם מישראל שיש לו מנורה שעשויה פרקים פרקים מהו לטלטלה בשבת כך שנו חכמים המרכיב קני מנורה בשבת חייב חטאת' (שהיה צד שלא יתחייב כי אם ביוצק מנורה שלימה, ולא על ידי חיבורין פרקים פרקים), והרבו המפרשים לבאר הקשר בין הלכה זו לפרשתנו.

ויש לבאר שבא ללמדנו איך להתעלות בתורה, וזה על דרך המבואר בגמ' סוכה נב: שבחו של בנה של מרתא בת בייתוס שכשהיה מקריב חלקי הבהמה למזבח, היה נוטל שתי יריכות של שור הגדול שקנה באלף זוז, ומהלך עקב בצד גודל, ופירש רש"י 'עקב בצד גודל - הולין בכבש בנחת עקב רגל אחד בצד גודל של חבירתה'. ולא רק בהליכתו לבית המקדש כשמקריב קרבן מהראוי להתנהג כן, אלא כן הוא בכל התקרבות האדם עצמו להשי"ת, עליו לעלות ממדריגה למדריגה, להתקדם במתינות, ולהוסיף בכל עת ובכל יום עוד פרק ועוד פרק, ולא בקפיצה ובדילוג.

וזוהו השייכות של מנורה שעשויה פרקים פרקים לפרשה, כי הביאור והיה 'עקב' מלשון פסיעה, עקב בצד אגודל, לקבל על עצמו דבר קטן תחילה, ולהמשיך ולהוסיף לאט לאט עוד דבר קטן ועוד דבר קטן, באופן כזה - 'תשמעון'.

וחכמינו ז"ל בדבריהם הקדושים רמזו על זה במה שאמרו בתענית כח. שהמלכות גזרה גזירה שלא להביא עצים לבית המקדש עבור המערכה, והעמידו שומרים שלא יוכלו לעבור, ויראי חטא שהיו שם טכסו עצה שנטלו עצים ועשאו סולמות, ואמרו שהם צריכים את הסולמות להביא גוזלות משובך של יונים שמונח למעלה, וככה הצליחו להביא את העצים, שעשו מהם סולמות לבית המקדש לעבודת המערכה. ויש בזה הוראה, איך להתמודד עם המלך זקן וכסיל שמעמיד מוקשים למנוע התלהבות הלב עם בעירה להשי"ת, שהעצה היא לעשות סולמות, כי בבת אחת אי אפשר להגיע לעבודת השי"ת כראוי, אלא בהדרגה עולים בסולם העולה בית קל (וגם מה שאמרו להביא גוזלות, יש בו רמז על עבודת בני ישראל, כי כנסת ישראל נמשלה ליונה)

וזוהו שהפרשה מתחילה 'והיה עקב תשמעון', ובסוף הפרשה נאמר 'כל המקום אשר תדרך כף רגלכם לכם יהיה', דהיינו שע"י העבודה של 'והיה עקב תשמעון' - שמיצת היסודות עקב בצד אגודל, בסופו מגיעים לשלימות לכבוש כל הארץ.

ודבר זה הוא לנו לחיזוק גדול, שכל התאמצות והתגברות קטנה על היצר הרע בסוף מצטרף לחשבון גדול לבניין נפשו, ודבר זה הוא מן הדברים שבין אדם למקום ואינו ידוע לשום בריה, לפעמים הולכים ברחוב ואין שום אדם רואה ויש לו נסיון בקדושה, ואינו מרגיש שקורה לו נזק אם יסתכל, ובכל זאת הוא כובש את יצרו, עוצם עיניו מראות ברע, או אוטם אזנו משמוע דברים אסורים, וכל זה אינו אלא כהרף עין, ולאחר מעשה נראה בעיניו שלא עשה מאומה. אך הן הן הפרקים שמצטרפים לקניני הכיבוש במלחמה שלו, לעתיד לבוא נראה איך 'תאיר ארץ מכבודך', שהמקום שהיה בו נסיון להימשך אחרי הרע, מכח ההתגברות שלו המקום מאיר מכבוד ה', ורק בעלמא דחשוכא שאנו נמצאים בה ונמשכים לצד השני, יש את ההזדמנות שכל התגברות תאיר כמו יהלום, ולעתיד נראה ונרגיש שצד הקדושה הוא הטוב והמושך, וכבר לא נוכל להביא קרבן זה. בזמן המקדש היו מחפשים להביא כבשים גדולים לקרבן.

בימי הנעורים יש את האפשרות והכח להביא להקב"ה את המתנה הגדולה ביותר שאין בדומה לה, להקריב להקב"ה את רתיחת הדמים של ימי הנערות, אל תאבדו את זה!!!!

לע"נ אבי מורי ר' חיים ב"ר ישעיהו ז"ל

משה בירנבוים - birmoshe@gmail.com